

MATAJI DEVI VANAMALI

इहांव

LEGENDA MARELUI ZEU
POVESTIRI ȘI ÎNVĂȚĂTURI DIN SHIVA MAHAPURANA

Traducere și adaptare din limba engleză
Aretina Timoce

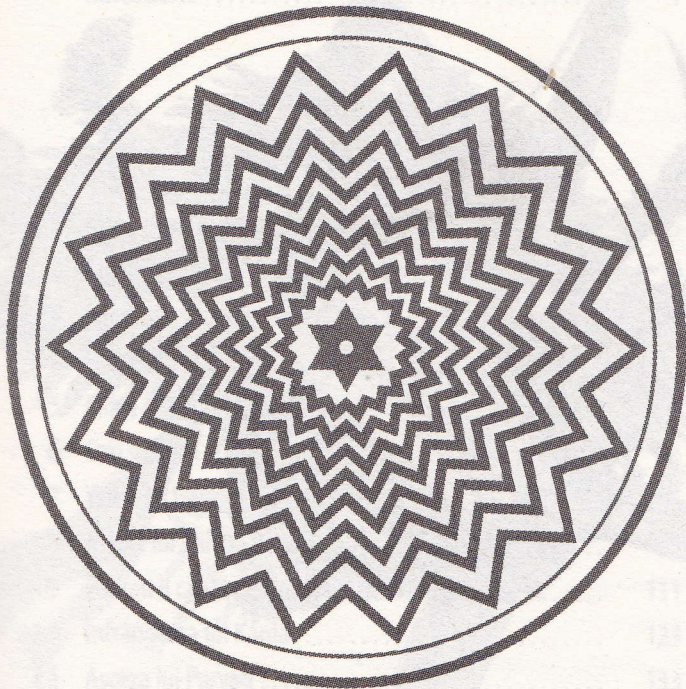
Editura ATMAN
privește înăuntru...

Cuprius

CONTENTS

INTRODUCTION

1. Introduction	1
2. First part	10
3. Second part	20
4. Third part	30
5. Fourth part	40
6. Fifth part	50
7. Sixth part	60
8. Seventh part	70
9. Eighth part	80
10. Ninth part	90
11. Tenth part	100
12. Eleventh part	110
13. Twelfth part	120
14. Thirteenth part	130
15. Fourteenth part	140
16. Fifteenth part	150
17. Sixteenth part	160
18. Seventeenth part	170
19. Eighteenth part	180
20. Nineteenth part	190
21. Twentieth part	200
22. Twenty-first part	210
23. Twenty-second part	220
24. Twenty-third part	230
25. Twenty-fourth part	240
26. Twenty-fifth part	250
27. Twenty-sixth part	260
28. Twenty-seventh part	270
29. Twenty-eighth part	280
30. Twenty-ninth part	290
31. Thirtieth part	300
32. Thirty-first part	310
33. Thirty-second part	320
34. Thirty-third part	330
35. Thirty-fourth part	340
36. Thirty-fifth part	350
37. Thirty-sixth part	360
38. Thirty-seventh part	370
39. Thirty-eighth part	380
40. Thirty-ninth part	390
41. Fortieth part	400
42. Forty-first part	410
43. Forty-second part	420
44. Forty-third part	430
45. Forty-fourth part	440
46. Forty-fifth part	450
47. Forty-sixth part	460
48. Forty-seventh part	470
49. Forty-eighth part	480
50. Forty-ninth part	490
51. Fiftieth part	500
52. Fifty-first part	510
53. Fifty-second part	520
54. Fifty-third part	530
55. Fifty-fourth part	540
56. Fifty-fifth part	550
57. Fifty-sixth part	560
58. Fifty-seventh part	570
59. Fifty-eighth part	580
60. Fifty-ninth part	590
61. Sixtieth part	600
62. Sixty-first part	610
63. Sixty-second part	620
64. Sixty-third part	630
65. Sixty-fourth part	640
66. Sixty-fifth part	650
67. Sixty-sixth part	660
68. Sixty-seventh part	670
69. Sixty-eighth part	680
70. Sixty-ninth part	690
71. Seventieth part	700
72. Seventy-first part	710
73. Seventy-second part	720
74. Seventy-third part	730
75. Seventy-fourth part	740
76. Seventy-fifth part	750
77. Seventy-sixth part	760
78. Seventy-seventh part	770
79. Seventy-eighth part	780
80. Seventy-ninth part	790
81. Eightieth part	800
82. Eighty-first part	810
83. Eighty-second part	820
84. Eighty-third part	830
85. Eighty-fourth part	840
86. Eighty-fifth part	850
87. Eighty-sixth part	860
88. Eighty-seventh part	870
89. Eighty-eighth part	880
90. Eighty-ninth part	890
91. Ninetieth part	900
92. Ninety-first part	910
93. Ninety-second part	920
94. Ninety-third part	930
95. Ninety-fourth part	940
96. Ninety-fifth part	950
97. Ninety-sixth part	960
98. Ninety-seventh part	970
99. Ninety-eighth part	980
100. Ninety-ninth part	990
101. One hundredth part	1000

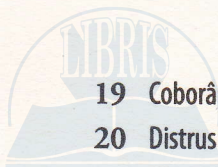
Cuprins

Cuvânt înainte.....	i
Introducere	v

PARTEA ÎNTÂI

IPOSTAZELE DIVINE ALE LUI SHIVA

1 Marele zeu universal	5
2 Creația	19
3 Sandhya, steaua vespérală	41
4 Promisiunea lui Durga	51
5 Shiva o curtează pe Sati.....	61
6 Sati și Shiva	73
7 Yajna lui Daksha	85
8 Mânia lui Shiva	99
9 Parvati îl caută pe Domnului inimii ei	111
10 Înfrângerea lui Kama.....	123
11 Asceza lui Parvati	133
12 Nunta cosmică	149
13 Cuplul cosmic	161
14 Karttikeya îl învinge pe demon	175
15 Ganesha, cel care îndepărtează obstacolele.....	187
16 Cele trei cetăți demonice.....	203
17 Căderea demonilor.....	215
18 Smântânirea Oceanului de Lapte.....	233

19	Coborârea fluviului Gange.....	249
20	Distrus de propria-i mână.....	259
21	Markandeya și Agnisvara	265
22	Manifestările lui Shiva.....	277
23	Shiva, preaiubitul.....	297
24	Cele douăsprezece jyotirlinga-uri.....	307

PARTEA A DOUA DEVOȚII LUI SHIVA

25	Adoratorii lui Shiva.....	327
26	Cei patru sfinți.....	337
27	Adoratorii frenetici.....	361
28	Adoratoarele lui Shiva	373

Epilog.....	383
-------------	-----

Apendice 1 – Metode de adorare a Mărețului Shiva	389
---	-----

Apendice 2 – Numele lui Shiva.....	390
------------------------------------	-----

Apendice 3 – Numele altor caractere din panteonul hindus	392
---	-----

Apendice 4 – Lista alfabetică a <i>mantra</i> -elor folosite în această carte	397
--	-----

Invocații vedice pentru pacea lumii	399
---	-----

Aum Giripriyaya Namaha!

Partea întâi Ipostazele divine ale lui Shiva

*Karana charana kritam vaak kaayajam
karmajam va.*

*Shravana nayanaajam va manasam
vaparardham,*

*Vihitamavihitam va sarvametaḥ mshamasva,
Jaya, Jaya, karunabdhe Sri Mahadeva Shambu!*

Glorie ție, o, Mahadeva!

Tu ești oceanul de iubire și compasiune!

Te implor să-mi ierți greșelile făcute,

Cu voia ori fără voia mea,

Prin organele de acțiune și percepție,

Ori chiar cu mintea mea.

Marele zeu universal

*Priviți-l pe El,
Cel care stă așezat pe un taur,
Cu o frunză de palmier răsucită înfiptă în lobul
urechii,
Purtând luna cea albă și pură în plete,
Cu trupul acoperit de cenușa fierbinte de pe
terenurile de incinerare,
El este cel ce inima mi-a răpit...*

SFÂNTUL SAMBANDAR

În amețitoarea galaxie de zei a panteonului hindus, Shiva iese în evidență ca fiind cel mai vechi și cel mai iubit. În zorii creației cosmosului, cu mult înainte de crearea omului, el a apărut sub forma arcașului divin ce avea arcul îndreptat spre Absolutul cel nerevelat. Lumea este terenul lui de vânătoare. Universul răsună de prezența sa. El este atât sunetul, cât și ecoul. El este atât vibrația intangibilă, cât și substanța infinitezimală. El este atât ruginiul frunzelor uscate, cât și verdele lucios al ierbii încolțite. El este atât barcașul care ne poartă pe fluviul vieții către moarte, cât și cel care ne eliberează de ciclul renașterilor și ne conferă nemurirea. El apucă, susține, dă drumul și eliberează.

El este atât boala, cât și distrugătorul bolii. El este hrana, cel care ne hrănește, cât și procesul hrănirii. Maiestruozitatea și puterea sa divină sunt reprezentate prin descrieri simbolice și totodată extrem de realiste, prezentând atât o imagine impresionantă, îndepărtată, distantă și rece în fortăreața sa retrasă din munții Himalaya, cât și una apropiată, binevoitoare și iubitoare, un simbol viu și vibrant al Absolutului.

Shiva a fost venerat sub forma șamanului divin de către triburile sălbatice care rătăcesc de-a lungul subcontinentului indian încă dinainte de zorii istoriei. Acestea au căutat să ia legătura cu el atât prin intermediul unor substanțe psihoactive anume, cât și prin intermediul unei varietăți de ritualuri ezoterice. Mai târziu, îl regăsim pe sigiliile de argilă ale civilizației Indusului. Acolo este reprezentat ca Pasupati, Păstorul cel Bun, înconjurat de creaturile sălbatice ale junglei. El este de asemenea reprezentat și sub forma unui yoghin așezat în diverse posturi de meditație. *Rishi*-i din Vede au privit la munții Himalaya și au văzut în ei părul său, i-au regăsit respirația în aer și întreaga creație și distrugere a lumii în dansul său – Thandava Nritha. Rig Veda, cel mai vechi text religios cunoscut de umanitate, îl denumește pe acest zeu Rudra, cel sălbatic, cel care își face sălașul în locuri înfiorătoare și care trage săgețile bolilor. Lui îi erau oferite sacrificii în mod constant, pentru a-l îmbuna.

La acea vreme, religia era dominată de zeități feminine, astfel încât cultul lui Shiva a fuzionat în curând cu cultul Marii Zeițe – Shakti, care ulterior a fost cunoscută și sub numele de Durga, Uma, Parvati și așa mai departe. Bărbatul și femeia nu sunt decât jumătățile complementare ale adevărului întreg,

iar unele imagini îl reprezintă pe Shiva ca fiind Ardhanarishvara, forma lui pe jumătate femeie, pe jumătate bărbat.

El mai este de asemenea menționat ca fiind Ishvara, enigmatică emanație primordială ce s-a ivit din Brahman. Astfel el este Marele Domn – Maheshvara și Marele Zeu – Mahadeva. El este unul dintre Nemuritori, Nenăscut și Care nu cunoaște moartea. *Shiva Purana* îl identifică astfel cu Supremul Brahman al Vedelor.

El este de asemenea iubitorul zeu personal, Shambunatha, cât și inocentul Bhola, cel care are o natură ingenuă. Pe de altă parte, el este Dakshinamurthi, supremul învățător care a revelat *rishi*-lor învățăturile Vedelor, *shastra*-ele și *tantra*-ele. El este de asemenea stăpânul tuturor artelor, dansatorul suprem, Nataraja, supremul muzician care a compus *Sama Veda*. Deși în mod obișnuit el este reprezentat prin intermediul aspectului său teribil, el poate de asemenea să ia forma lui Sundaramurti, cel preafrumos, și să-i farmece pe toți. Pentru cei răi, el este Bhairava sau Rudra cel teribil. El este capabil să ia o multitudine de forme, în concordanță cu nevoile devoților.

Formele și atributele sale, podoabele și armele sale, însoțitorii și activitățile sale sunt prezentate în cele mai mici detalii, astfel încât el devine o realitate vie. Sub forma lui Rudra, el este plin de mânie și distrugător, pe când sub forma lui Shiva el este cel care oferă toate binefacerile. El are două naturi – una care este sălbatică și teribilă, și o alta care este calmă și plină de pace. Dintre toate zeitățile, grația sa

este cel mai ușor de atras. Mai mult, nu există nicio zeitate care să manifeste o compasiune mai mare ca a sa. El este prietenul celor nefericiți – al celor orbi și schilozi, al spiritelor teribile și al spiritelor rătăcite. Cei care sunt disprețuiți de toți ceilalți, găsesc un loc în anturajul său. Demoni, fantome, spirite rătăcite și spirite teribile, ființe de care tuturor le este teamă, dar care sunt supuse de iubirea și compasiunea pe care Shiva le-o arată, toate sunt regăsite printre însoțitorii lui. Șerprii, la vederea cărora oamenii sunt în mod normal îngroziți și fug înspăimântați, se leagănă plini de iubire în jurul gâtului său. Însoțitorii lui sunt diformi și urâți, dar cu toate acestea, el nu îi respinge pe niciunul. El nu aparține în mod exclusiv zeilor și înțelepților. Printre marii săi devoți se află și Kubera, regele semizeilor care protejează bogățiile lumii de dincolo, *yaksha*-și; Ravana, regele demonilor, *rakhasa*-și; și Shukra, învățătorul *asura*-șilor. Vrajitorii sau magii îl venerază plini de respect și ei. Și orice spirit, fie el malefic ori compasiv, caută mereu grația lui Shiva. Însoțitorii săi sunt *gana*-șii, un grup delirant de rătăcitori și alienați social. Ei sunt urâți, diformi și distorsionați. Ei beau băuturi alcoolice și consumă plante halucinogene, precum *bhang*-ul³. Sunt un gen de ființe complet în afara oricăror legi, pe care doar Shiva îi poate controla. În loc să le îngrădească excentricitățile, Shiva pare să li se alăture în sălbăticia și frenezia lor, cântând și dansând împreună cu ei, acompaniindu-i plin de entuziasm în muzica lor zgomotoasă. Însă, în același

³ Bhang – preparat din *Cannabis indica*, folosit pentru inducerea unor stări modificate de conștiință.

timp, el îi ține în frâu. Și datorită lui, ei sunt forțați să înceteze să mai facă rău în lume. El este supremul yoghin, neatins de nicio dorință lumească, mereu cufundat în imensitatea beatitudinii sale divine. Moartea însăși este înspăimântată la vederea lui, iar în dicționarul lui nu există cuvinte de rău augur. Împodobit cu cranii și oase, Shiva rătăcește pe terenurile de incinerare, dansând în lumina focurilor rugurilor de funerare, ungându-și trupul cu cenușa ce rămâne de la cremația trupurilor celor decedați. Locurile sale preferate de vânătoare sunt pădurile înspăimântătoare, bântuite de canibali și fiare sălbatice, cât și vârfurile înghețate, inaccesibile ale Munților Himalaya. În păduri, el este adorat de către triburile sălbatice sub forma lui Kirata, vânătorul. Numele lui Shiva se traduce prin „cel aducător de bun augur” sau „cel aducător de noroc”. Cu toate acestea, totul în ceea ce-l privește pare să nu fie de bun augur. El își găsește sălașul în peșteri și jungle întunecate și mohorâte și dansează în cimitire, la lumina flăcărilor rugurilor funerare, zângănind din cranii și bătând tobele. El se unge cu cenușa acestor ruguri funerare și bea otrăvuri, fiind singurul care rămâne neafectat de tovarășia spiritelor fantomatice, sau a diverselor duhuri. Cei care nu se conformau regulilor, cât și cei din afara castelor, cei care nu se încadrau în limitele tradiționale, au văzut în el nonconformistul ce căuta Adevărul Ultim ce se află dincolo de ritualuri, dincolo de societate, dincolo de materie. El a fost primul tantric sau adept al *Tantra*-ei, cât și primul *siddha* sau ființă înzestrată cu puteri supranaturale.

Promisiunea lui Durga

*Dacă am putea avea șansa să-i vedem
Sprâncenele arcuite, buzele trandafirii,
Zâmbetul abia mijit, cosițele-i împletite și
umede,*

*Sacra cenușă albă ca laptele
De pe trupu-i cu nuanțe de coral,
Și picioru-i drag ridicat,
Chiar și pentru atât
Nașterea pe acest pământ ar fi de dorit.*

SFÂNTUL THIRUNAVUKKARASAR

Brahma nu era nicicum împăcat cu gândul că Shiva îl mustrase pentru simțămintele pline de voluptate pe care le nutrise față de fiica sa, Sandhya, așa că s-a sfătuit cu Daksha și cu ceilalți fii ai lui despre ce anume ar trebui să facă. Brahma și înțelepții săi fii au ajuns la concluzia că lipsa de înțelegere a lui Shiva față de dorințele lor pline de patos venea din faptul că Shiva era un yoghin ascet și că el nu cunoștea femeile sau pasiunea. Pentru a-l face și pe Shiva să cunoască împunsătura iubirii, Brahma a cerut ajutorul lui Kama și a soției sale, Rati.

„Câtă vreme ființa primordială, Shiva, nu va cunoaște jocurile amoroase, creația va continua să fie mediocră. Iar în ceea ce îl privește pe Shiva, care este extrem de detașat față de lume, doar puterea lui Kama poată izbândească”. Spunând acestea, Brahma i-a cerut lui Kama să-și încerce șiretlicurile și asupra Mărețului Shiva. Brahma l-a mai creat atunci și pe Vasanta, anotimpul primăverii, pentru a-i fi tovarăș nedespărțit lui Kama și a-l ajuta în acțiunile sale. „O, Kama, spre binele întregii omeniri, te implor să mergi și să-l farmeci pe Shiva. Oriunde va merge Shiva, urmează-i pașii și țintește-l cu săgețile tale, astfel încât să ajungă și el să își dorească să aibă o consoartă. Peste munți și peste lacuri, prin păduri și peste piscuri ascuțite, urmează-i pașii oriunde s-ar îndrepta și farmecă-l. Doar tu ai această putere. Căci el respinge orice femeie și este pe deplin stăpân pe el însuși”.

Auzind aceste cuvinte ale Creatorului, Kama, însoțit fiind de Vasanta și de briza caldă și blândă de miazăzi, *malaya*, a plecat spre munții cei aspri, spre peșterile și văile în care își ducea veacurile Shiva. Și oriunde ajungea Kama, vremea se schimba. Vânturile reci încetau să mai bată printre fortărețele înghețate ale Munților Himalaya. În locul lor își făcea apariția adierea blândă dinspre miazăzi, *malaya*, înmiresmată cu parfumul a o mie de flori. Și toți copacii au înflorit deodată atunci când primăvara a izbucnit într-o risipă de flori, dar Shiva nu a putut fi înduplecat. El era cufundat în beatitudinea Sinelui și nimic nu părea să îl distragă din contemplația lui. Săgeată după săgeată au zburat din arcul de trestie de zahăr al lui Kama. Atât el, cât și Rati și-au încercat toate șiretlicurile. Toate viețuitoarele au căzut pradă farmecelor lor, dar

nu și Shiva. El era singurul neafectat și care nici măcar nu observa ce anume se petrecea. Ego-ul lui Kama era distrus și el s-a întors descurajat la Brahma.

„O, Brahma, dă-mi ascultare! Deși am făcut tot ce mi-a stat în putință să îl farmec pe Shiva, el a rămas neatins de farmecele mele. Controlându-și perfect simțurile, el a rămas în continuare în starea de supraconștiință, *samadhi*, în ciuda tuturor eforturilor mele de a-l zdruncina. Oriunde mergea Shiva, eu și Rati l-am urmat îndeaproape și am tras săgeată după săgeată spre el. Însă nici el și nici măcar însoțitorii lui, *gana*-șii, nu au fost clintiți de ele. Și ori de câte ori Shiva ieșea din starea de *samadhi*, am așezat multe perechi de păsări și animale în calea lui, și toate erau atunci prinse în ritualuri de împerechere. Dar Shiva a rămas de neclintit. Săgeata mea nu i-a găsit niciodată vreun punct vulnerabil. Vasanta, care m-a însoțit, a făcut tot ce-a știut mai bine. El a acoperit versanții munților cu flori înmiresmate și lacurile cu lotuși. Văzând toată această exuberanță a naturii, până și înțelepții au căzut pradă pasiunii. Ce să mai spunem atunci de starea muritorilor de rând? Dar nu a fost nicio schimbare în purtarea Mărețului Shiva. El nu a manifestat nici măcar o fărâmbă de mânie față de mine. Și atunci, ce altceva puteam să fac decât să mă întorc? Fii încredințat că nu există nicio ființă în această lume care să poată să trezească dorința pasiunii în el. Dacă vrei ca el să își găsească o consoartă, va trebui să creezi pe cineva care să fie în stare să îi trezească iubirea.” Spunând acestea Kama s-a întors în sălașul său, urmat fiind de soția sa, Rati, și de ajutoarele sale.

Brahma a fost foarte dezamăgit la auzul acestor vești și se gândea ce altceva să mai facă. Natura